

Sygn. akt VII U 1195/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2015 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Marcin Winczewski
Protokolant:	sekr. sądowy Artur Kluskiewicz

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2015 r. w Bydgoszczy

sprawy D. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do odsetek

na skutek odwołania D. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 17 sierpnia 2015 r. nr (...) - (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego za okresy od dnia 11 sierpnia 2010 r. do dnia 21 października 2010 r. oraz od dnia 23 października 2010 r. do dnia 31 października 2010 r.;
- przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B. roszczenie o zapłatę odsetek od zasiłku chorobowego, określonego w punkcie pierwszym wyroku;
- w pozostałym zakresie odwołanie oddala.

SSR Marcin Winczewski

Sygn. akt VII U 1195/15

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) - (...) z dnia 17 sierpnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., na podstawie art. 13 i art. 67 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa odmówił D. C. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 11 sierpnia do 31 grudnia 2010 r., a także odmówiono prawa do odsetek z tytułu wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 1 do 10 sierpnia 2010 r. W uzasadnieniu wskazano, iż wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 14 maja 2015 r., który wpłynął do ZUS w dniu 10 czerwca 2015 r., ubezpieczonemu przyznano prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 do

10 sierpnia 2010 r. Wypłatę w tym zakresie zrealizowano w dniu 10 lipca 2015 r. bez odsetek albowiem w toku tegoż postępowania sądowego ujawniono nową okoliczność w postaci nowego terminu rozwiązania umowy o pracę. Z wcześniej przedstawionej dokumentacji wynikało, że D. C. był zatrudniony do dnia 31 lipca 2010 r. (świadcstwo pracy z dnia 31 lipca 2010 r., zaświadczenie ZUS Z-3 z dnia 5 sierpnia 2010 r.). Sąd Okręgowy rzeczonym wyrokiem przekazał do rozpoznania organowi roszczenie o prawo do zasiłku chorobowego za okres od 11 sierpnia do 31 grudnia 2010 r. Jednak w związku z niezłożeniem wymaganych dokumentów stanowiących podstawę wypłaty zasiłku, tj. zaświadczeń lekarskich o niezdolności do pracy, wydano decyzję odmowną. Za dzień 22 października 2010 r. D. C. w ogóle nie posiadał stosownego zaświadczenia o niezdolności do pracy. Za pozostały czas nie przedłożył organowi tych zaświadczeń. Ponadto roszczenie ubezpieczonego jest przedawnione w świetle art. 67 ustawy zasiłkowej.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł D. C. działający przez pełnomocnika – swojego ojca M. C., domagając się jej zmiany i przyznania prawa do zasiłku chorobowego za okres od 11 sierpnia do 31 października 2010 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty, a także przyznanie odsetek od świadczenia wypłaconego za okres od 1 do 10 sierpnia 2010 r. W uzasadnieniu wskazał, że ubezpieczony zachorował w dniu 12 lipca 2010 r., kiedy to następnie otrzymał oświadczenie o rozwiązaniu umowy za wypowiedzeniem. Po dniu 31 lipca 2010 r. pracodawca (...) S.A. nie objął go jednak dalszym ubezpieczeniem i nie przekazywał do ZUS należnych składek. Odmówił także przyjmowania dalszych zwolnień chorobowych, twierdząc że nie wiąże go z pracodawcą już żaden stosunek prawny. Podobnie ZUS O/B. odmówił przyjmowania dalszych zwolnień lekarskich ubezpieczonego, za wyjątkiem zwolnienia za okres od 27 lipca do 10 sierpnia 2010 r. W wyniku sporu sądowego odwołującemu przyznano odszkodowanie w miejsce przywrócenia do pracy w sprawie VII P 972/12. ZUS odmówił wcześniej D. C. prawa do zasiłku chorobowego także za okres od 1 do 10 sierpnia 2010 r., a postępowanie sądowe było zawieszono w tym zakresie aż do dnia 19 sierpnia 2014 r. Z tej przyczyny odwołujący nie składał już dalszych zaświadczeń organowi, tym bardziej, że jego ojca M. C. poinformowano w ZUS, że nie ma na razie składać dalszych zaświadczeń i czekać na rozstrzygnięcie w sprawie VII U 804/10. Z tej przyczyny wszelkie dalsze zwolnienia lekarskie ojciec ubezpieczonego złożył na pierwszej rozprawie po podjęciu postępowania w sprawie VII U 804/10, tj. w dniu 3 października 2014 r., właśnie do akt tej sprawy. Na skutek apelacji D. C., Sąd Okręgowy przyznał mu prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 do 10 sierpnia 2010 r., a roszczenie o dalszy okres przekazano do rozpoznania organowi.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w uzasadnieniu decyzji.

W toku rozprawy w dniu 17 listopada 2015 r. (k. 18) pełnomocnik ubezpieczonego podtrzymał odwołanie, wskazując iż domaga się: odsetek za przyznany zasiłek chorobowy za okres od 1 do 10 sierpnia 2010 r.; zasiłku chorobowego za okres od 11 sierpnia do 31 października 2010 r. oraz odsetek za zasiłek chorobowy za okres od 11 sierpnia do 31 października 2010 r.

Sąd ustalił, co następuje:

D. C. był zatrudniony w (...) S. A. w K. od dnia 10 grudnia 2007 r. do dnia 31 lipca 2010 r., z którą to datą wystawiono mu świadectwo pracy i wyrejestrowano z ubezpieczenia społecznego. Od 2004 r. posiada także prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy ustalone przez Oddział ZUS w B.. W związku z chorobą otrzymał on zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy w okresie od dnia 27 lipca 2010 r. do dnia 10 sierpnia 2010 r., a następnie także w okresach od 11 sierpnia do 21 października 2010 r. i od 23 października do 31 grudnia 2010 r.

Pozwem z dnia 19 lipca 2010 r. odwołujący wystąpił do Sądu Pracy o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę z dnia 9 lipca 2010 r. Prawomocnym wyrokiem z dnia 25 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, w sprawie o sygn. akt VII P 972/12, zasądził na rzecz odwołującego odszkodowanie za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę. Wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2014 r., wydanym w sprawie VI Pa 171/13, Sąd Okręgowy w Bydgoszczy oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego.

(dowód: pozew z dnia 19 lipca 2010 r., wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 25 lipca 2013 r., wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 8 kwietnia 2014 r. – k. 2, 455, 505 akt SR w Bydgoszczy VII P 972/12; zaświadczenia lekarskie o niezdolności do pracy – k. 61 akt SR w Bydgoszczy VII U 804/10)

Decyzją z dnia 25 sierpnia 2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. orzekł, iż D. C. nie ma prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 sierpnia 2010 r. do dnia 10 sierpnia 2010 r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zasiłek chorobowy nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy ma ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Tytuł ubezpieczenia odwołującego ustał w dniu 31 lipca 2010 r., natomiast od dnia 1 września 2004 r. ma ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. W związku z tym nie ma prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego za okres od dnia 1 sierpnia 2010 r. do dnia 10 sierpnia 2010 r.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył D. C. motywując ją tym, że wniósł pozew w związku z niezgodnym z prawem rozwiązaniem umowy o pracę. Wyrokiem z dnia 3 października 2014 r. w sprawie VII U 804/10 Sąd Rejonowy odwołanie oddalił, a roszczenie o odsetki w tym zakresie przekazał do rozpoznania (...) Oddział w B.. Na skutek apelacji ubezpieczonego, Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie VI Ua 6/15, zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1 i przyznał D. C. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 do 10 sierpnia 2010 r.; roszczenie o prawo do zasiłku chorobowego za okres od 11 sierpnia do 31 grudnia 2010 r. przekazał do rozpoznania (...) Oddział w B.; w pozostałym zakresie apelację oddalił i orzekł o kosztach procesu. W uzasadnieniu wskazano m.in., iż podstawą przyznania ubezpieczonemu prawa do odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę w sprawie VII P 972/12 było ustalenie, że łączyła go z pracodawcą umowa o pracę na czas nieokreślony. W świetle art. 49 k.p. umowa ta uległa więc rozwiązaniu nie z dniem 31 lipca 2010 r., ale dopiero z dniem 31 października 2010 r. W konsekwencji D. C. posiadał tytuł do ubezpieczenia społecznego do dnia 31 października 2010 r., a nie jak wadliwie, acz bez własnej winy (z uwagi na to, iż nie znał wyroku, który zapadł już po wydaniu zaskarżonej decyzji) przyjął organ rentowy. Sąd Okręgowy stwierdził także, że o ile w świetle powyższych ustaleń przyznanie ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 11 sierpnia do 31 października 2010 r. nie powinno budzić jakichkolwiek wątpliwości, o tyle oczywistym wydaje się brak po jego stronie prawa do przedmiotowego świadczenia za okres od 1 listopada do 31 grudnia 2010 r. Jest to bowiem okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia skarżącego. W efekcie, mimo stwierdzonej ewentualnie niezdolności do pracy, jako uprawnionemu do renty, nie przysługuje mu za ten okres prawo do zasiłku chorobowego (wszelkie zawarte w apelacji dywagacje ubezpieczonego odnosząc je do tego okresu należy określić jako bezprzedmiotowe).

(okoliczności bezsporne, a ponadto: wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 3 października 2014 r. w sprawie VII U 804/10 wraz z uzasadnieniem i wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie VI Ua 6/15 wraz z uzasadnieniem – k. 64, 69-74, 128-128, 133-140 akt SR w Bydgoszczy VII U 804/10)

D. C. jest chory na postępujący zanik mięśni. Nie wychodzi z domu, jest osobą siedząco-leżącą, nie może się nawet podpisać, co stwierdzone zostało w jego dowodzie osobistym. Nie jest w stanie samodzielnie załatwiać osobiście jakichkolwiek spraw administracyjnych, czy związanych z jego ubezpieczeniem (chyba że poprzez internet). W tym zakresie ustanowił więc pełnomocnikiem swego ojca M. C., który w jego imieniu zajmował się także kwestiami zasiłku chorobowego.

W lipcu 2010 r. ojciec ubezpieczonego M. C. złożył zaświadczenia lekarskie syna o niezdolności do pracy od 9 lipca do 10 sierpnia 2010 r. Po uzyskaniu kolejnych zaświadczeń – od dnia 11 sierpnia 2010 r. – chciał je złożyć zarówno pracodawcy (...) S.A., jak i pozwanemu organowi. Pracodawca odmawiał jednakże ich przyjęcia twierdząc, iż ubezpieczony nie jest już ich pracownikiem, a (...) Oddział w B. także nie chciał ich przyjąć, informując M. C., że ma spokojnie oczekiwać na efekt odwołania sądowego w sprawie VII U 804/10, a jeśli ono okaże się dla niego korzystne, to wówczas złoży te zaświadczenia, a organ wypłaci zasiłek także za dalsze okresy. Oryginały zaświadczeń lekarskich

M. C. złożył więc w dniu 3 października 2014 r. do sprawy VII U 804/10, podczas pierwszej rozprawy w tej sprawie, która w okresie wcześniejszym była przez długi okres zawieszona.

(okoliczności bezsporne, a ponadto dowód: zaświadczenia lekarskie o niezdolności do pracy ubezpieczonego – k. 61 akt SR w Bydgoszczy VII U 804/10; zeznania świadka M. C. – k. 18-19)

Odpis prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie VI Ua 6/15 został przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy przekazany pozwanemu organowi w dniu 10 czerwca 2015 r. wraz z aktami sprawy. Zasiłek chorobowy za okres od 1 do 10 sierpnia 2010 r., przyznany ubezpieczonemu właśnie rzeczoną wyrokiem Sądu Odwoławczego, został mu wypłacony w dniu 10 lipca 2015 r., a więc w terminie 30 dni, od dnia doręczenia odpisu prawomocnego orzeczenia.

(okoliczności bezsporne, a ponadto dowód: zwrotne potwierdzenie odbioru z dnia 10 czerwca 2015 r. – k. 149 akt VII U 804/10 SR w Bydgoszczy; decyzja ZUS z dnia 17 sierpnia 2015 r. – k. 6v akt ZUS; zeznania świadka M. C. – k. 18-19)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i aktach ZUS, których prawdziwości i wiarygodności strony nie kwestionowały w toku procesu, a także na podstawie zeznań świadka M. C., które były jasne, konsekwentne, spójne, rzeczowe i korelowały z całokształtem zebranego w sprawie materiału dowodowego. W ocenie Sądu nie może budzić wątpliwości, że w świetle prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie VII P 972/12 w kontekście art. 49 k.p., umowa o pracę D. C. z (...) S.A. w K. rozwiązała się nie z dniem 31 lipca 2010 r. a dopiero z dniem 31 października 2010 r., na co trafnie wskazał już Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku w sprawie VI Ua 6/15. W tej sytuacji skarżący podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu tegoż zatrudnienia właśnie do tej daty. Należy podkreślić, iż w uzasadnieniu wskazanego wyroku Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wskazał również, iż pozwany organ wadliwie, acz bez własnej winy (z uwagi na to, iż nie znał wyroku, który zapadł już po wydaniu zaskarżonej decyzji) przyjął (odnośnie zasiłku za okres od 1 do 10 sierpnia 2010 r.), że stosunek pracy ubezpieczonego został rozwiązany z dniem 31 lipca 2010 r. Sąd Odwoławczy stwierdził także, że o ile w świetle powyższych ustaleń przyznanie ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 11 sierpnia do 31 października 2010 r. nie powinno budzić jakichkolwiek wątpliwości, o tyle oczywistym wydaje się brak po jego stronie prawa do przedmiotowego świadczenia za okres od 1 listopada do 31 grudnia 2010 r., jest to bowiem okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia skarżącego. Poglądy te Sąd Rejonowy w pełni podziela, zarówno co do prawa do zasiłku, jak i braku winy organu w niewypłaceniu ubezpieczonemu zasiłku chorobowego za okres od 1 do 10 sierpnia 2010 r. w okresie wcześniejszym, gdyż wyrok Sądu Rejonowego zasądzający na jego rzecz odszkodowanie (i to w kontekście ustalenia, że umowa o pracę łącząca strony była umową na czas nieokreślony, a nie na czas określony – stąd inne okresy wypowiedzenia) został wydany, a tym bardziej uprawomocnił się już długo po wydaniu ówczesnej decyzji ZUS.

Stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (j.t.: Dz. U. z 2014 r., poz. 159 ze zm.; powoływana dalej, jako „ustawa zasiłkowa”), zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Istotnie zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy, zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstaje w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstaje po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy.

Bezspornym pozostawało, iż D. C. od września 2005 r. posiada prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Okoliczność ta nie miała jednakże znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Jak już bowiem wskazano umowa o pracę ubezpieczonego rozwiązała się z dniem 31 października 2010 r. a nie z dniem 31 lipca 2010 r., jak początkowo (z uwagi na świadectwo pracy i wyrejestrowanie go z ubezpieczenia społecznego) słusznie w tamtym czasie przyjął pozwany organ. Podkreślić należy, iż zarówno w samym odwołaniu (k. 2), jak i wprost w toku rozprawy w dniu 17 listopada 2015 r. pełnomocnik ubezpieczonego oświadczył, iż domaga się zasiłku chorobowego za okres od 11 sierpnia do 31

października 2010 r. Niewątpliwie (co podkreślił już SO w uzasadnieniu wyroku w sprawie VI Ua 6/15), właśnie z uwagi na treść powołanego art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej, D. C. nie przysługiwałby zasiłek chorobowy za okres od 1 listopada do 31 grudnia 2010 r., jednakże w związku z art. 321 § 1 k.p.c. Sąd rozpoznawał sprawę wyłącznie w granicach zgłoszonego żądania, tj. co do okresu od 11 sierpnia do 31 października 2010 r. W tym zakresie roszczenie to w przeważającej mierze (poza dniem 22 października 2010 r.) okazało się być zasadnym. W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji z dnia 17 sierpnia 2015 r. pozwany organ nie wskazuje zresztą już na treść art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej, a odmówił prawa do zasiłku na podstawie art. 67 ustawy zasiłkowej, z uwagi na niezłożenie w terminie dokumentów stanowiących podstawę do ustalenia prawa do zasiłku chorobowego.

Zgodnie z art. 67 ustawy zasiłkowej, roszczenie o wypłatę zasiłku chorobowego, wyrównawczego, macierzyńskiego oraz opiekuńczego przedawnia się po upływie 6 miesięcy od ostatniego dnia okresu, za który zasiłek przysługuje (ust. 1); jeżeli niezgłoszenie roszczenia o wypłatę zasiłku nastąpiło z przyczyn niezależnych od osoby uprawnionej, termin 6 miesięcy liczy się od dnia, w którym ustała przeszkoda uniemożliwiająca zgłoszenie roszczenia (ust. 3); jeżeli niewypłacanie zasiłku w całości lub w części było następstwem błędu płatnika składek, o którym mowa w art. 61 ust. 1 pkt 1, albo Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, roszczenie o wypłatę zasiłku przedawnia się po upływie 3 lat (ust. 4).

W tej sytuacji nie może budzić wątpliwości, iż – co do zasady – roszczenie ubezpieczonego o zasiłek chorobowy za okres od 11 sierpnia do 31 października 2010 r. przedawniłoby się z dniem 30 kwietnia 2011 r. Organ nie wziął jednakże pod uwagę w ogóle ustępu 3 rzeczonego przepisu, który jednoznacznie wskazuje, że termin okresu przedawnienia liczy się od dnia, którym ustała przeszkoda uniemożliwiająca zgłoszenie roszczenia, jeżeli niezgłoszenie roszczenia o wypłatę zasiłku nastąpiło z przyczyn niezależnych od osoby uprawnionej. Zdaniem Sądu taka właśnie sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Przede wszystkim należy tu podkreślić fakt bardzo poważnej choroby ubezpieczonego – postępującego zaniku mięśni, która uniemożliwia mu nie tylko załatwianie jakichkolwiek czynności administracyjnych, urzędowych, ale de facto w znaczący sposób uniemożliwia mu zwykłe, codzienne funkcjonowanie. Ubezpieczony jest osobą, która w ogóle nie wychodzi z domu, nie był więc w stanie samodzielnie złożyć jakiegokolwiek wniosku o wypłatę zasiłku chorobowego, będąc zmuszonym w tym zakresie do korzystania z pomocy najbliższych. Są to przeszkody, które zdaniem Sądu, uniemożliwiały mu zgłoszenie roszczenia, gdyż nie miał on faktycznych możliwości udać się samodzielnie do Oddziału ZUS, a nawet na pocztę, aby wysłać jakikolwiek wniosek. Istotne, iż rzeczonego przepisu mówi wyraźnie i wprost, iż przeszkoda taka musi dotyczyć wyłącznie samego uprawnionego i tak właśnie było w niniejszej sprawie. Fakt, iż korzystał on z pomocy ojca przy załatwianiu spraw urzędowych i ewentualne zaniedbania w tym zakresie M. C. przy składaniu zaświadczeń lekarskich do organu, nie mogą w najmniejszym stopniu negatywnie wpływać na uprawnienia D. C.. W ocenie Sądu jednakże, także M. C. nie sposób w stanie faktycznym sprawy postawić jakichkolwiek zarzutów. Próbował on bowiem złożyć przedmiotowe zaświadczenia o niezdolności do pracy syna zarówno u samego pracodawcy, jak i w pozwanym organie, jednak podmioty te odmówiły ich przyjęcia. Zdaniem Sądu za wiarygodne uznać należy jego twierdzenia, iż pracownicy ZUS wskazali mu, że ma nie składać dalszych zaświadczeń lekarskich i oczekiwać na rozstrzygnięcie sprawy VII U 804/10, a w razie jej korzystnego zakończenia, organ wypłaci jego synowi świadczenia za dalszy okres czasu. Bardzo duży zakres dbałości M. C. o sprawy syna oraz powtarzające się sytuacje (o których Sądowi wiadomo z urzędu), w których organ nakazuje nieskładanie dalszych zaświadczeń lekarskich o niezdolności do pracy w razie wydania już jednej decyzji odmownej i oczekiwanie na rozstrzygnięcie Sądu, skutkowało uznaniem zeznań świadka za w pełni wiarygodne. To z kolei doprowadziło Sąd do przekonania, że także w tym kontekście niezgłoszenie roszczenia nastąpiło z przyczyn niezależnych od ubezpieczonego, a wykorzystał on pierwszą możliwość złożenia zaświadczeń podmiotowi w jego ocenie najbardziej właściwemu, co uczynił dnia 3 października 2014 r. w trakcie rozprawy w sprawie VII U 804/10. W tym stanie rzeczy nie było podstaw do stosowania art. 67 ust. 1 i 4 ustawy zasiłkowej wobec D. C. co do okresów, za które posiadał on zaświadczenia o niezdolności do pracy (okoliczność samej niezdolności była przy tym bezsporna pomiędzy stronami), tj. od 11 sierpnia do 21 października 2010 r. i od 23 do 31 października 2010 r.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

Stosownie do art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nierozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu. Taka też sytuacja miała miejsce odnośnie odsetek od zasiłku chorobowego za okres od 11 sierpnia do 31 października 2010 r., o które ubezpieczony wniósł dopiero w swoim odwołaniu, pomimo że wcześniej nie były one przedmiotem rozpoznania przez ZUS. Z tej przyczyny roszczenie o wypłatę odsetek przekazano do rozpoznania pozwanemu organowi albowiem istotą postępowania sądowego w zakresie ubezpieczeń społecznych jest wyłącznie kontrola prawidłowości wydanej przez organ decyzji. To więc właśnie ZUS musi w pierwszej kolejności orzec decyzją o jakimkolwiek roszczeniu ubezpieczonego, a dopiero od takiej decyzji stronie będzie przysługiwało odwołanie do Sądu na zasadach ogólnych. Trafnie stwierdził Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 25 lutego 2014 r. (III AUa 1097/13, Lex nr 1451556) „Ustawodawca zestawiając odmienne rodzaje postępowań (administracyjne i sądowe), przypisał sądowi funkcję kontrolną nad wcześniejszym rozstrzygnięciem organu rentowego. Z punktu widzenia tego organu dochodzi do przekształcenia jego roli, z podmiotu decyzyjnego (postępowanie administracyjne), na pozycję jednej ze strony (postępowanie sądowe). Istotą postępowania w tej kategorii spraw jest w konsekwencji konieczność zachowania swoistej instancyjności. W pierwszej kolejności wniosek ubezpieczonego jest oceniany przez organ rentowy, a dopiero następnie podlega kontroli sądu. Sekwencja ta zmusza do podkreślenia, że postępowanie sądowe ma charakter wtórny do pierwotnego trybu postępowania przed organem rentowym. W rezultacie sąd nie może we własnym zakresie ustalać sytuacji prawnej ubezpieczonych. Kontrolna rola sądu musi korespondować z zakresem rozstrzygnięcia dokonanego w decyzji administracyjnej. Nie można przy tym pominąć, że postępowanie przed organem rentowym inicjowane jest przez wniosek ubezpieczonego. Wytycza on tematykę rozstrzygnięcia organu rentowego. Zasadniczym celem postępowania przed sądem jest merytoryczne rozstrzygnięcie o żądaniach strony, co do których powstał spór. Funkcja rozpoznawcza sądu zakreślona jest jednak zakresem rozstrzygnięcia dokonanego przez organ rentowy.”

Z tego względu orzeczono, jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

W pozostałym jednakże zakresie odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie. Przede wszystkim, jak wskazano już powyżej, zasiłek chorobowy przysługuje za okres niezdolności do pracy z powodu choroby (art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej), który stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy zasiłkowej wynika z zaświadczenia lekarskiego o niezdolności do pracy. Zgodnie z tym przepisem, przy ustalaniu prawa do zasiłków i ich wysokości dowodami stwierdzającymi czasową niezdolność do pracy z powodu choroby, konieczność osobistego sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny, pobyt w stacjonarnym zakładzie opieki zdrowotnej - są zaświadczenia lekarskie, o których mowa w art. 55 (a więc wydawane na odpowiednim druku, w odpowiedniej formie i zawierające właściwe dane). W niniejszej sprawie ubezpieczony przedłożył stosowne zaświadczenia za okresy od 11 sierpnia do 21 października 2010 r. i od 23 do 31 października 2010 r. Zaświadczenia takiego nie było natomiast za dzień 22 października 2010 r., co wyklucza przyznanie za niego prawa do zasiłku chorobowego. Skoro bowiem D. C. nie posiada zaświadczenia lekarskiego za dzień 22 października 2010 r., to należy przyjąć, iż w tym dniu nie był on niezdolny do pracy. Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (Dz. U. Nr 60, poz. 281 ze zm.), dowodem usprawiedliwiającym nieobecność w pracy jest zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy. Nie da się przy tym, jak chciałby pełnomocnik ubezpieczonego, winy za brak zwolnienia przerzucić na lekarzy albowiem to osoba, która w jej ocenie jest niezdolna do świadczenia pracy musi albo udać się do lekarza lub też zamówić wizytę domową i dopiero po przedstawieniu lekarzowi swych schorzeń może on ocenić stan jej zdrowia pod kątem możliwości świadczenia pracy. Skoro więc D. C. nie domagał się od lekarza wystawienia zwolnienia za dzień 22 października 2010 r. lub też zaświadczenia takiego od lekarza nie otrzymał, to nie sposób uznać aby był tego dnia osobą niezdolną do pracy. Istotnym pozostaje w tym kontekście, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wystawiania zaświadczeń lekarskich, wzoru zaświadczenia lekarskiego i zaświadczenia lekarskiego wydanego w wyniku kontroli lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (j.t.: Dz. U. z 2013, poz. 229), zaświadczenie lekarskie może być wystawione na okres nie dłuższy niż 3 dni poprzedzające dzień, w którym przeprowadzono badanie, jeżeli jego wyniki wykazują, że ubezpieczony w tym okresie niewątpliwie był niezdolny do pracy (§ 3 ust. 2). Skoro badanie przeprowadzono w dniu 25 października 2010 r. (k. 61 akt VII U 804/10), to możliwym było wystawienie zaświadczenia właśnie od

dnia 22 października 2010 r., jednak lekarz je wystawiający zdecydował się uznać ubezpieczonego za niezdolnego do pracy dopiero od dnia 23 października 2010 r. Z tych przyczyn należało oddalić odwołanie co do prawa do zasiłku chorobowego za dzień 22 października 2010 r.

Podobnie za niezasadne uznać należało roszczenie o zapłatę odsetek za zasiłek chorobowy za okres od 1 do 10 sierpnia 2010 r. Jak już wskazano, fakt iż umowa o pracę D. C. rozwiązała się z dniem 31 października 2010 r. a nie z dniem 31 lipca 2010 r. został wskazany organowi dopiero przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 maja 2015 r., którym zmieniono wcześniejszy wyrok Sądu pierwszej instancji – oddalający odwołanie. Z uwagi więc na fakt, iż do organu wpłynęło wcześniej świadectwo pracy ubezpieczonego potwierdzające rozwiązanie z nim stosunku pracy z dniem 31 lipca 2010 r. oraz wyrejestrowano go z ubezpieczeń z tą właśnie datą, organ w pełni słusznie (na co zwrócił już uwagę Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 maja 2015 r.) przyjął na wcześniejszym etapie, że umowa o pracę D. C. została rozwiązana z dniem 31 lipca 2010 r., a z uwagi na przysługujące mu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, zasiłek chorobowy za okres późniejszy mu nie przysługiwał. Zmieniło się to dopiero na skutek prawomocnego wyroku Sądu pracy zasądającego na jego rzecz odszkodowanie w związku z niezgodnym z prawem rozwiązaniem umowy o pracę. Prawomocny wyrok Sądu Okręgowego z dnia 14 maja 2015 r. wraz z aktami sprawy został przy tym doręczony pozwanemu organowi przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w dniu 10 czerwca 2015 r. (k. 149 akt VII U 804/10), a zasiłek wypłacono w dniu 10 lipca 2010 r.

Prawo do odsetek z tytułu opóźnienia w przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych reguluje art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t: Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm., powoływanej dalej jako: „ustawa systemowa”), zgodnie z którym jeżeli Zakład – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności. W myśl art. 64 ust. 1 i 2 ustawy zasiłkowej, płatnicy składek, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 1, wypłacają zasiłki w terminach przyjętych dla wypłaty wynagrodzeń lub dochodów, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych bieżąco po stwierdzeniu uprawnień; zasiłki te wypłaca się nie później jednak niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków; jeżeli płatnik składek nie wypłacił zasiłku w terminie, o którym mowa w ust. 1, jest on obowiązany do wypłaty odsetek od tego zasiłku w wysokości i na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przesłanką powstania obowiązku organu rentowego wypłaty odsetek jest opóźnienie tego organu w ustaleniu prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego lub wypłaty tego świadczenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej określenie: „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno niewydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2001 r., II UKN 402/00, OSNP 2002/20/501), a zatem w tym ostatnim wypadku chodzi o sytuacje, w których organ rentowy odmawiając przyznania świadczenia, naruszył przepisy prawa materialnego określające przesłanki nabycia prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego.

Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 29 października 2013 r. (III AUa 221/13, Lex nr 1400348) wskazał trafnie „Przez nieustalenie prawa do świadczenia, o którym mowa w art. 85 u.s.u.s. należy rozumieć zarówno niewydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania. Jednocześnie użyty w przepisach zwrot "okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności" jako wyłączający obowiązek wypłaty odsetek należy rozumieć w ten sposób, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest obowiązany do wypłaty odsetek nie tylko wtedy, gdy nie ponosi winy w opóźnieniu, lecz także wtedy, gdy opóźnienie w ustaleniu i wypłacie prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego jest skutkiem innych przyczyn, niezależnych od ZUS.” Podzielając te poglądy należało dojść do przekonania, iż w niniejszej sprawie nie sposób przyjąć odpowiedzialności organu za wydanie początkowo niewłaściwej decyzji co

do prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 do 10 sierpnia 2010 r. albowiem w ówczesnym czasie nie było podstaw do przyznania tego prawa, a stało się tak dopiero na skutek procesu pracowniczego, który ubezpieczony wytoczył i wygrał ze swym byłym już pracodawcą. Organ wypłacił natomiast świadczenie w terminie 30 dni, od dnia przekazania mu prawomocnego wyroku, a więc w dniu 10 lipca 2015 r., nie mając wcześniej świadomości zmiany okoliczności faktycznych sprawy, związanych z inną datą rozwiązania stosunku pracy, co uczynił dopiero Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 maja 2015 r.

Z uwagi na powyższe, w punkcie 3 sentencji wyroku, orzeczono na zasadzie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

SSR Marcin Winczewski